خبر

عشایر صبوری کنند

بهار با همه طراوت و سبزه و زیبایی‌اش رسیده؛ مراتع تا چشم کار می‌کند سبز و مملو از گل‌های رنگارنگ است؛ حالا وقتش رسیده کم‌کم عشایر با لباس‌های چشم‌نواز زرد و سرخ و آبی و صدای جیرینگ جیرینگ زنگوله دام‌هایشان از راه برسند و زیبایی طبیعت بهاری را دوچندان کنند. اما هرچیزی وقتی دارد و شیوه‌ای؛ این را می‌شود از هشدار رئیس اداره مراتع اداره کل منابع طبیعی استان کرمانشاه دریافت که ورود زودهنگام دام‌های عشایر به مراتع مناطق ییلاقی را ممنوع عنوان کرده و یعنی هشدار داده سبزی مراتع دلیل بر ورود عشایر به آنجا نیست.

بهزاد حیدری در عین حال گفت، عشایر و روستاییان دامدار می‌توانند از ۱۵ اردیبهشت تا ۱۵ مرداد دام‌های خود را در مناطق ییلاقی استان به چرا ببرند، اما ورود دام قبل و بعد از این زمان ممنوع بوده و با متخلفان برخورد می‌شود.

حیدری افزود: دامداران دارای پروانه چرا موظف به پرداخت عوارض علف‌چری به ازای هر واحد دامی به مبلغ ۲۰۰۰ تومان بوده و باید این مبلغ را با مراجعه به ادارات منابع طبیعی پرداخت کنند.

رئیس اداره مراتع اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه اضافه کرد: دامداران باید رعایت تعداد دام مجاز موجود در پروانه چرا را داشته باشند، چون در غیر این صورت علاوه بر تنظیم پرونده، به مراجع قضایی نیز معرفی خواهند شد و به ازای هر واحد دامی مازاد مبلغ ۴۰۰ هزار تومان جریمه می‌شوند و در صورت پرداخت نکردن جریمه، پروانه چرای دام آنها باطل خواهد شد.

مرمت آثار تاریخی از عهده ما خارج است

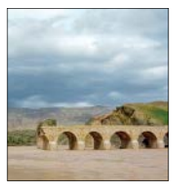

بارش‌های امسال درحالی باعث تخریب بخش‌هایی از میراث فرهنگی کشورمان شده و خسارت‌هایی بر جای گذاشته، که هنوز بسیاری از بناهای تاریخی که در سیل بهار ۹۸ تخریب شده و آسیب دیده بود، مرمت و بازسازی نشده است. حالا معاون میراث فرهنگی کشور با اشاره به آن‌که مرمت بناهای تاریخی آسیب دیده بر اثر بارندگی بیشتر از حدی است که از عهده میراث فرهنگی برآید، می‌گوید: اگر صد میلیارد تومان داشتیم بسیاری از بناهای تاریخی سامان می‌یافت. محمدحسن طالبیان به ایلنا گفته این صد میلیارد تومان را سال گذشته به عنوان خسارت وارده سیل به میراث فرهنگی اعلام کرده بودیم و تصویب شد که اختصاص نیافت در این میان مرمت تعدادی از پل‌های تاریخی مانند پل کشکان، گاومیشان، قلعه فلک‌الافلاک و... را به صورت اضطراری انجام دادیم و این امر سبب شد تا در سیل اخیر اتفاقی برایشان نیفتد. البته این به آن معنا نیست که هیچ اتفاقی برای این آثار نمی‌افتد، چراکه ممکن است در آینده با حوادثی روبه‌رو شویم که خطرآفرین باشد.

محمدجواد نجفیان، تنها مرد چیق‌باف کشورمان است که این هنر را با خلاقیت احیا کرده

سه‌بعدی کردن برای جای گلدانی بعد از بافت نهایی روی دار چیق بافی

دار و شیوه نوآوری شده چیق بافی

احیای هنر چیق بافی در قالب زیورآلات زنانه

رومیزی چیق بافی

یک هنرمند کرمانشاهی با احیای هنر قدیمی چیق‌بافی، نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی را از آن خود کرده است

یادگاری از سیاه چادرهای عشایر

منهای نفت
با کارآفرینان و تولیدکنندگان صنایع دستی

نجفیان: می‌خواستم این هنر را به زندگی روزمره و محیط داخلی خانه‌های امروزی بیاورم تا به دوام بیشتری برسد درنتیجه با یک نوآوری کاربردهای متفاوت‌تری برای آن ایجاد کردم

مینا مولایی
ایران

چیق‌بافی اگر برای ما اسمی ناآشنا باشد، برای عشایر کشورمان اسمی پر از خاطره است از هنری که ریشه در گذشته‌های دورشان دارد؛ هنری که نسل به نسل به دست زنان عشایر انجام می‌شد و با تغییر صفحات تقویم، می‌رفت که به سرنوشت بسیاری از هنرهای دستی دیگر کشورمان دچار شود؛ همه آنهایی که روزی روزگاری در زندگی روزمره مردم عصر خود کاربردی داشتند و حالا در عصر جدیدتر، جایگاهشان را از دست داده بودند.

روایت این هنر قدیمی و اصیل، اما وقتی به زندگی یکی از هنرمندان کرمانشاه وصل می‌شود، سرنوشت چیق بافی را عوض می‌کند؛ آن‌وقت محمدجواد نجفیان، می‌شود تنها مرد چیق‌باف کشورمان؛ هنرمندی که این هنر قدیمی را احیا کرده و با تعریف کاربردهای جدید برای آن، نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی را بر سینه این هنر نشانده است!

شکل تکامل یافته‌ای از حصیربافی

برای این هنرمند ۴۷ ساله گیلانغربی، چیق‌بافی تصویر دور روزهای کودکی است؛ تصویری از تلاش زنان عشایر برای حفظ سیاه چادرهایشان از سرما و گرما؛ هنری با چند اسم مختلف در زبان محلی، موضوعی که نجفیان درباره‌اش به ما می‌گوید:«چیق بافی یکی از هنرهای دستی عشایر است که به آن چیق‌بافی و چیق‌بافی هم می‌گویند، این هنر از گذشته‌های بسیار دور، انجام می‌شده و می‌توانیم بگوییم شکل تکامل یافته‌ای از حصیربافی است که در دوره‌های قدیمی‌تر به عنوان مفرش استفاده می‌شد.»

هنری که ریشه‌اش به عشایر برسد، به انسان‌هایی که کوچ‌نشین هستند، یعنی قدمتی همپای خود عشایر دارد؛ قدمتی زیاد که می‌تواند دلیلی باشد بر حفظ و احیای آن: «می‌توانیم بگوییم از وقتی که حصیر وجود داشته این هنر هم وجود داشته و جزو قدیمی‌ترین دستبافته‌های بشر است و چون با زندگی عشایر هم در ارتباط مستقیم بوده، قدمت زیادی دارد.»

چیق‌بافی، فقط مختص کرمانشاه نیست و نجفیان می‌گوید این هنر بین عشایر استان های دیگر هم بافته می‌شود، از لرستان و چهارمحال و بختیاری گرفته تا قشقایی‌های فارس. اما یکی از تکامل یافته‌ترین انواع چیق‌بافی، چیق‌هایی است که در منطقه گیلانغرب کرمانشاه و در روستایی به نام لته چاقا بافته می‌شوند.

در زندگی عشایر، چیق‌ها یکی از پرکاربردترین وسایل بوده‌اند؛ بافته‌های حصیری که به عنوان دیوار محافظ گرما و سرما و جداکننده فضا و تقسیم‌بندی داخل سیاه چادرها مورد استفاده قرار می‌گرفتند و به گفته نجفیان در دو نوع بافته می‌شوند، چیق‌های ساده و چیق‌های تپک که طرحدار و منقوش هستند و دقیقا همین مشخصه کاربردشان را هم متفاوت‌تر کرده است:«چیق‌های ساده را بیشتر به عنوان دیوار محافظ در بیرون سیاه چادرها استفاده می‌کردند اما تپک‌ها علاوه بر نقش محافظتی دارای کارکرد تزئینی هم بودند و در قسمت داخلی سیاه چادر نصب می‌شدند.»

دست‌بافته‌ای از زنان سختکوش عشایر

زنان به عنوان یکی از ستون‌های اصلی جامعه عشایر، چراغ این هنر را نسل به نسل روشن نگه داشته‌اند، هنری که انجام آن کاملا منحصر به زنان بوده ،البته به‌جز مرحله تهیه نی که به عهده مردان گذاشته شده بود و نجفیان درباره‌اش می‌گوید:«تنها این قسمت از کار چیق‌بافی مردانه بود و مردان از نیزارهایی که در مناطق گرمسیری می‌رویید‌ند مثل سرپل‌ذهاب، نی‌ها را مخصوصا در فصل پاییز که به استحکام بیشتری رسیده‌اند، را برش می‌دادند و بعد قطعات آماده را در اختیار زنان قرار می‌دادند. بعد از این مرحله دار چیق‌بافی به روی زمین در گودال‌هایی که بیرون سیاه چادر کنده شده بود نصب می‌شد و در کل می‌توان گفت که این هنر محصول دست زنان عشایر است و با مواد کاملا طبیعی بافته می‌شود، یعنی ترکه‌های نی، خامه‌های پشمی رنگ شده، نخ موی بز، دار چوبی و وزنه‌های سنگی که وقتی به دست هنرمند زنان می‌رسند، نقش‌هایی از درخت سرو، حیوانات چهارپا؛ درخت‌های گل‌دار و ...را به تصویر می‌کشند.»

نوآوری؛ دلیل ماندگاری

قصه این هنر اما وقتی به این کارشناس صنایع دستی می‌رسد، قصه هنری است که از گرداب فراموشی نجات داده‌شده، موضوعی که نجفیان درباره‌اش می‌گوید:«من به واسطه ارتباط‌های کاری‌ای که با عشایر داشتم، با چیق‌بافی آشنا شدم و دیدم به این هنر هیچ توجهی نمی‌شود و حتی منابع کتبی و نوشتاری هم درباره‌اش وجود ندارد، به همین دلیل درباره‌اش تحقیق کردم و شیوه بافت آن را از عشایر بومی و روستایی یاد گرفتم و دیدم که این هنر به خاطر تغییر شیوه زندگی عشایر و ... درحال منسوخ شدن است.»

همین انگیزه باعث شد او چیق‌بافی را به زندگی روزمره برگرداند؛ موضوعی که درباره‌اش می‌گوید: «من می‌خواستم این هنر را به زندگی روزمره و محیط داخلی خانه‌های امروزی بیاورم تا به دوام بیشتری برسد درنتیجه با یک نوآوری، کاربردهای متفاوت‌تری برای آن ایجاد کردم. از تابلو، جعبه دستمال کاغذی، سطل زباله و جاگلدانی گرفته تا جای مجله و روزنامه ، کیف و زیورآلات زنانه.»

تلاشی که نتیجه‌اش دریافت نشان مرغوبیت ملی در صنایع دستی بود:«یکی از دلایل این انتخاب، نوآوری در شیوه بافت بود، من آن شیوه بافت قدیمی را نظام‌مند و به روز کردم، در بافت قدیمی، از نقشه استفاده نمی‌شد و کار به صورت ذهنی بافته می‌شد اما من آمدم و این طرح‌ها را روی کاغذ شطرنجی در مقایس واقعی کشیدم و بعد بافت را براساس آن انجام دادم.»

هنری دوستدار محیط زیست

چیق‌بافی مثل بیشتر صنایع‌دستی‌ای که توسط عشایر درست می‌شوند، ریشه در طبیعت دارد، دوستدار محیط زیست است. موضوعی که تنها هنرمند مرد چیق‌باف کشورمان درباره‌اش می‌گوید:«همه مواد اصلی این هنر از مواد طبیعی تشکیل شده و در فرآیند تولید آن هم هیچ آسیبی به محیط نمی‌رسد و حتی برش نی‌ها از نیزار مطابق با فرآیند رشد نی‌ها قرار دارد و تا سال بعد دوباره در این نیزارها این نی‌ها جایگزین می‌شوند، از طرف دیگر خود محصول تولید شده، با گذشت زمان اگر از بین برود، به راحتی به چرخه طبیعت برمی‌گردد و هیچ‌گونه آلودگی زیست محیطی هم ندارد و همین موضوع هم یکی از دلایل انتخاب آن برای نشان مرغوبیت صنایع دستی بود.»

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۶۳۷

جدول عادی

افقی: ۱) اولین مردی که دین اسلام را پذیرفت ـ توانایی انجام فریضه حج ۲) چشم دلفریب ـ الکل سفید ـ باختر ۳) نوعی سلاح که پی در پی شلیک می‌کند ـ دریاچه‌ای در قزاقستان ۴) از آلات موسیقی غربی ـ سرافراز ـ ظرف جوشاندن آب ۵) گل سرخ ـ بسط و توسعه ـ به تنهایی ۶) روسری ـ نوعی پنیر ـ گله مداوم ۷) دهستانی در سنندج با قرآن تاریخی ـ روزانه ـ شهری در هند ۸) جلاد استالین ـ دوره‌ها ـ همسر حضرت ابراهیم(ع) ۹) درشت و تنومند ـ مبالغه ـ فاقد شفافیت ۱۰) تك خال ـ آبادکننده ـ خبر خوش ۱۱) هماهنگی در اجزای چیزی ـ طاقت ـ شماره همین ردیف ۱۲) دارایی و ثروت ـ بادگلو ـ فرزندزاده ۱۳) آنزیمی در بزاق ـ بازیکن دفاع آزاد ۱۴) اثر چربی ـ حرکتی در ژیمناستیك ـ پسر معاویه ۱۵) از آثار شهید مرتضی مطهری ـ بدون کمك و یاری.

عمودی: ۱) غذای بیمار ـ قیمتی ـ نخستین بیت غزل یا قصیده ۲) از ملزومات سوارکاری ـ اشك ریختن ـ پیش شماره تلفن ۳) زمان آغازین ـ پیت ـ تربیت... را چون گردکان بر گنبد است ۴) از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا ـ از شبکه‌های تلویزیونی برون‌مرزی صداوسیما که به زبان عربی برنامه‌سازی می‌کند ۵) سهل‌انگارانه ـ دلسردی ـ موی گردن شیر ۶) حرف نمی‌زند ـ پرهیزگاری ـ زیاده‌روی در توصیف ۷) نشانه مصدر جعلی ـ خوش رفتار با دیگران ـ روایت‌کننده ۸) اندام تنفسی ماهی ـ گردنبند اسارت ـ عذرخواهی ۹) سوغات ساوه ـ میدان دیدنی اصفهان ـ بلندی اندام ۱۰) ترکیب گوگرد و فلز ـ رشوه‌دهنده ـ ابریشم ناخالص ۱۱) مزه حقیقت! ـ درخت کریسمس ـ قصیده‌سرای عهد قاجار ۱۲) هنرپیشه زن ـ خداوندی ۱۳) آلوده کردن ـ نامه را در آن می‌گذارند ـ خوراك قناری ۱۴) نیم‌صدای درازگوش ـ مسافر پیاده ـ چاشنی‌های غذایی ۱۵) از فروع دین ـ محل استقرار ـ بله روسی.

جدول ویژه

افقی: ۱) عنوانی محبت‌آمیز برای مادربزرگ ـ انعام شاگرد مغازه ۲) دمل چرکی ـ معادل فارسی صیاد ـ بینی ۳) جیوه ـ رنجیده خاطر ۴) یار عروس ـ بی‌صدا ـ تأثیرگذار ۵) تکرار حرفی ـ نویسنده تازه‌کار ـ مدرسه بزرگسالان ۶) بدون حضور شخص مورد نظر ـ شیرینی تبریز ـ انبار کشتی ۷) نوعی کبك ـ نام سه نفر از پادشاهان اسکاتلند ـ پول نیجریه ۸) همسایه کنگو و کامرون ـ آسیاب دستی ـ آویخته ۹) واحدی برای اندازه‌گیری وزن در قدیم ـ گریزنده ـ زگیل ۱۰) یادداشت ـ راه یافتن به داخل چیزی ـ نام برادر داریوش هخامنشی ۱۱) سراب ـ شکوفه‌ها ـ حرف انتخاب ۱۲) درجه‌بندی شده ـ روایت‌کننده ـ محمل ۱۳) پایتخت ایران در دوره ساسانیان ـ مصونیت از خطر ۱۴) آهنگساز و پیانیست آلمانی ـ کلیسای پاریس ـ شهری در استان اردبیل ۱۵) مجموعه داستانی نوشته احمد محمود ـ آهنگساز و ترانه‌سرای آمریکایی و برنده نوبل ادبی ۲۰۱۶.

عمودی: ۱) کتف ـ فیلمی ساخته زنده‌یاد علی حاتمی ـ برنز ۲) سال پر باران ـ مستمری ـ کچل ۳) باد ملایم ـ پشت سر کسی بدگویی کردن ـ رجحان ۴) ضیافت ـ رنگ انرژی‌زا ۵) دوره‌ها ـ سنت و آیین ـ سال ۶) تربیت صحیح ـ پسر کاوه آهنگر ـ سست و بی‌حال ۷) بوی رطوبت ـ موسسه امداد جهانی ـ قلعه و حصار ۸) همیشه ـ ریز ریز کردن ـ لوله باریك در ساقه گیاه ۹) از اقوام قدیمی ساکن شمال ایران ـ قتل از روی ترحم ـ دشمن آتش ۱۰) مجموعه عناصر تشکیل‌دهنده یك اثر ـ نام درختی در آسمان هفتم ـ لیکن ۱۱) برادر مرگ است ـ انتقام ـ بدزبانی ۱۲) راحت‌طلب ـ عزیز و گرامی ۱۳) چاهك کف حوض ـ واحد نظامی ـ بیماری کم‌خونی ۱۴) از خواهران برونته ـ از الحان باربدی ـ از پیامبران بنی‌اسرائیل ۱۵) اثرگذاری ـ فقیر و تنگدست ـ دوتا نون.

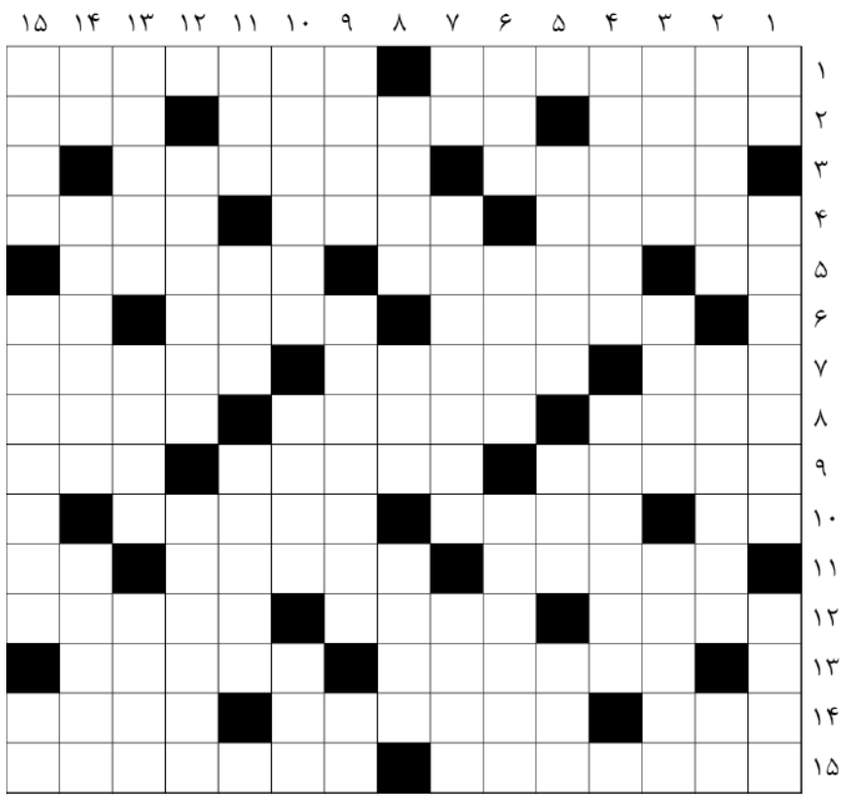

حل جدول عادی شماره ۵۶۳۶

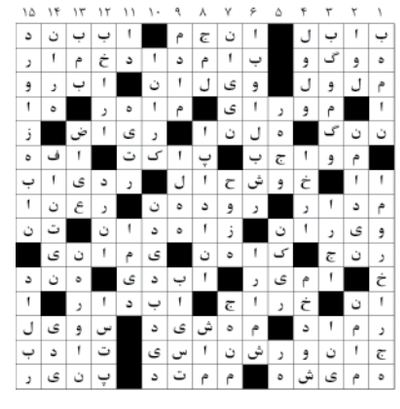

حل جدول ویژه شماره ۵۶۳۶

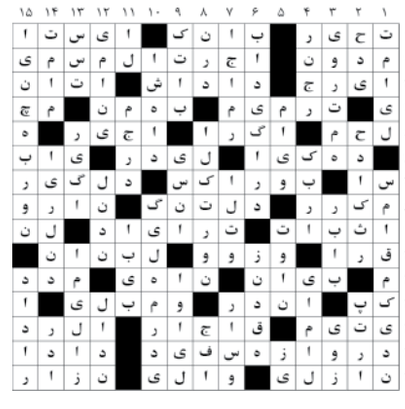

جهانی‌سازی گردشگری در عصر کووید-۱۹

هانی تران
دبیر بخش آسیا در فروم گردشگری جهانی

مفهوم جهانی‌سازی از دهه ۹۰ قرن ۱۹ میلادی قدم به واژگان ما گذاشته است. صنعت گردشگری به دلیل راهبردهای خاصی که دارد، ارتباط تنگاتنگی با جهانی‌سازی دارد. گردشگری به جهانی‌سازی قدرت می‌بخشد و اثرات منفی اقتصاد، جامعه و محیط زیست در میان جوامع مختلف را کاهش می‌دهد.

کووید-۱۹ از اواخر سال ۲۰۱۹ شروع شد و ضربه مستقیم و مهلکی به گردشگری وارد کرد. این همه‌گیری توسعه را برای مدتی محدود خواهد کرد، اما نمی‌تواند تمام دستاوردهای بشر را نابود کند. در این میان، قدرت جهانی‌سازی را می‌توان در تلاش‌ها برای جلوگیری از شیوع کووید-۱۹ و آسیب‌های اقتصادی آن مشاهده کرد. به‌ویژه بخش گردشگری از آن بخش‌هایی است که می‌تواند به‌زودی دوباره روی پاهای خودش بایستد. بازار گردشگری اولین بازاری خواهد بود که بعد از اتمام عالم‌گیری کووید-۱۹ به جریان خواهد افتاد و بخش‌هایی مانند گردشگری غذا، سفر و تجارت در درون کشورها و همچنین بین کشورها به رونق بازخواهند گشت.

جهانی‌سازی گردشگری و کاهش نابرابری

درواقع جهانی‌سازی گردشگری نابرابری را برای انسان‌های سرتاسر دنیا به لحاظ بهبود دانش گردشگری کاهش می‌دهد. مشهود است که در این دوران قرنطینه و خانه‌مانی، توسعه فناوری در گردشگری به کمک مردم می‌آید تا مهارت‌های زندگی خود را بهبود بدهند. به‌این‌ترتیب انسان‌های سرتاسر دنیا می‌توانند در طول زمانی که در خانه هستند دانش خود را ارتقا ببخشند. ایمنی در خانه، بهبود دانش گردشگری و محیط زیستی که این روزها کمتر آلوده می‌شود، همگی دارایی‌های نامرئی ارزشمندی است که به افراد کمک می‌کند بازگشتی قدرتمندانه‌تر داشته باشد. حالا زمان آن رسیده که با اهداف جدید، نقشه‌های جدید، اقدامات جدید و حتی عادت‌های جدید برای عصری جدید آماده شویم.

جهانی‌سازی گردشگری و زنجیره تأمین گردشگری

با این که زنجیره ارزش گردشگری در اثر شیوع کووید-۱۹ متوقف شده است، می‌تواند به کمک ابزارهای آنلاین تغییر کند و در سایر بخش‌های اقتصاد و صنعت بازیابی شود. فناوری مبنای تسریع و تسهیل بازارهای مختلفی در طول تاریخ بوده است. بنابراین جهانی‌سازی هنوز هم می‌تواند اثر مثبتی بر بخش‌های گردشگری داشته باشد. برای مثال، گردشگری سینما، بازدید از مناظر، گردشگری خوراک و گردشگری خرید هنوز این امکان را دارند که از طریق بسترهای اینترنتی به کار خود ادامه دهند. این موارد می‌تواند بسیاری از نیازهای مشتری‌ها را برطرف کند. همچنین تمام این برنامه‌ها انگیزه‌ای برای گردشگرانی خواهد بود که در آینده قصد دارند بعد از اتمام این دوران به سفر بروند.

جهانی‌سازی گردشگری با ترند گردشگری جدید

امروزه افراد توجه زیادی به بهداشت و سلامت فردی خود دارند. آنها نگران کیفیت زندگی، شرایط زندگی و به‌ویژه سلامت ذهنی و روانی هستند. بر همین اساس، گردشگری پزشکی در آینده به یکی از نیازهای اساسی در زندگی انسان بدل خواهد شد. گردشگری سلامت شامل خدمات متنوعی در طول سفر می‌شود. این بخش از گردشگری صرفا شامل سفر برای مراقبت‌های پزشکی نمی‌شود، بلکه ماندن در خانه برای حفظ سلامتی را هم دربرمی‌گیرد. به‌ویژه حالا که کووید-۱۹ شیوع پیدا کرده است، گردشگران برای حفظ سلامت خود در خانه می‌مانند و می‌توان با درمان‌های ذهنی و روانی از راه دور آنها را جلب بازار گردشگری کرد. صنعت هتلداری هم می‌تواند در شیوه برآورده کردن نیازهای مشتریانش تجدیدنظر کند و از فناوری‌های جدید استفاده‌های بیشتری ببرد. این برنامه‌ها هر چه کاربران بیشتری داشته باشند، آن هتل شانس بیشتری برای برون‌رفت از این بحران اقتصادی خواهد داشت. به‌علاوه، برنامه‌های واقعیت مجازی یا واقعیت افزوده را هم می‌توان از طریق بسترهای آنلاین برای گردشگردانی که در خانه هستند راه‌اندازی کرد./ میراث آریا